

Handläggare

Pia-Marit Ekström

Telefon: 08-508 31 915

Till

Kulturnämnden

2022-12-06

**Handlingsplan stadsgemensam basnivå
för det hälsofrämjande, förebyggande och
uppsökande arbetet riktat till seniorer
(Dnr KS 2022/808). Svar på remiss från
kommunstyrelsen****Förvaltningens förslag till beslut**

1. Kulturnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Maria Jansén
Förvaltningschef
KulturförvaltningenPatrik Liljegen
Avdelningschef
Kulturstrategiska staben**Sammanfattning**

Äldrenämnden har fått i uppdrag att i samarbete med idrottsnämnden utveckla arbetet med förebyggande hälsoåtgärder för äldre. Handlingsplanen är en stadsgemensam basnivå för att identifiera minsta gemensamma nämnare, av förebyggande och uppsökande insatser, för äldre som bör utvecklas utifrån ett flertal samverkans- och utvecklingsområden. De områden som framkommer är samverkan, delaktighet och inflytande, mat och måltider, fysisk aktivitet, social gemenskap och inkludering samt kommunikation och information.

Kulturförvaltningen ställer sig positiv till äldreförvaltningens förslag till handlingsplan utifrån de identifierade områdena. Kulturförvaltningen vill dock lyfta att det finns beröringspunkter i föreslagna områdena där kulturförvaltningens pågående arbeten borde inkluderas. Inom områdena samverkan samt social gemenskap och inkludering har äldreförvaltningen och kulturförvaltningen ett pågående arbete kring kultur för äldre samt med äldrevänlig stad.

När det gäller indelning av målgrupper efterfrågar kulturförvaltningen att gruppen friska äldre, som inte deltar i aktiviteter utan stannar hemma, borde ingå. Uppföljningen bör även innehålla utvärdering samt revidering av handlingsplanen efter två år.

Ärendet

Kulturnämnden har ombetts besvara remissen av Handlingsplan stadsgemensam basnivå för det hälsofrämjande, förebyggande och uppsökande arbetet riktat till seniorer. Remissen ska vara besvarad senast 2022-12-28.

I budget för 2021 fick äldrenämnden i uppdrag att i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnder vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbetet. Målet med handlingsplan för stadsgemensam basnivå är att identifiera minsta gemensamma nämnare, av vilka förebyggande och uppsökande insatser för äldre, som bör utvecklas inom äldreomsorgens förebyggande verksamheter och idrottsförvaltningens seniorverksamhet.

Bakgrund

En målsättning för Stockholm är att vara en stad som främjar ett aktivt liv – hela livet. Enligt stadens Strategi för äldrevänlig stad ska staden vara tillgänglig och inkluderande för så många som möjligt. Social gemenskap och stöd, fysisk aktivitet, goda matvanor och meningsfullhet i vardagen är faktorer som enligt Folkhälsomyndigheten främjar livskvaliteten bland äldre och förebygger fysisk och psykisk ohälsa. I arbete med handlingsplanen ingår också genomförande av Agenda 2030:s 17 globala hållbarhetsmål.

Målgruppen för handlingsplanen är indelad i fyra grupper:

- Pigga äldre; FaR(Fysisk aktivitet på recept), tränar på egen hand exempel simhallar eller gym.
- Äldre med behov av stöd; Primärvårds rehab FaR* Simhallar Träffpunkter.
- Sköra äldre; Stöd av hemtjänst Primärvårds - rehab Träffpunkter Ledsagning Dagverksamhet.
- Äldre med omfattande behov; Hemtjänst Primärvårdens hemrehab Hemsjukvård Dagverksamhet.

Genomförande och metod

Handlingsplanen har arbetats fram genom enkätundersökningar, workshops och utbildningsdagar. Kommunala pensionärsrådet (KPR) har deltagit vid ett tillfälle. Stadsdelsförvaltningarna har bjudits in till dialogmöte kring föreslagna samverkansområden.

En stadsgemensam basnivå

Handlingsplanen beskriver en stadsgemensamma basnivå som omfattar minsta gemensamma nämnare för vilka förebyggande och uppsökande insatser för äldre som bör utvecklas inom

äldreomsorgens öppna verksamheter samt inom idrottsförvaltningens anläggningar och seniorverksamhet.

Samverkan, delaktighet och inflytande

Samverkan, delaktighet och inflytande är bärande delar i handlingsplanen. Genom samverkan vill man motivera fler äldre att delta i olika aktiviteter, lyfta goda exempel samt genomföra en stadsgemensam hälsodag. Man vill även utveckla samverkansmöjligheter med socialförvaltningen, primärvården, externa parter och civilsamhället. För att uppnå delaktighet för seniorer ska man arbeta för att öka kunskap om olika digitala verktyg samt utveckla webbplatser, informationsmaterial, sprida och använda e-tjänsten och appen Hållbar hälsa. Alla lokaler ska ha hög tillgänglighet och anpassade aktiviteter för personer med funktionsnedsättning.

Mat, måltider, fysisk aktivitet, social gemenskap och inkludering

Handlingsplanen lyfter också fram vikten av basnivå vad gäller mat, måltider, fysisk aktivitet, social gemenskap och inkludering. Verksamheterna ska erbjuda olika möjligheter till fysisk aktivitet i både ute- och inomhusmiljön. Medarbetarna på äldreomsorgens förebyggande verksamheter ska ha baskunskap om fallprevention, psykisk ohälsa, ensamhet samt ha ett tydligt arbetssätt för att motverka diskriminering. För att minska ensamhet och social isolering ska det erbjudas olika aktiviteter. Målet att nå nya målgrupper genomförs genom att anordna särskilda gruppaktiviteter för förebyggande verksamheter.

Uppsökande verksamhet, kommunikation och information

För att nå ut med information samt utveckla det uppsökande arbetet har äldreförvaltningen och idrottsförvaltningen som mål att anordna en årlig gemensam hälsovecka, hälsodag eller hälsoaktiviteter. Det uppsökande arbetet ska utvecklas i samverkan mellan äldreförvaltningen, idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. En gemensam kommunikationsplan ska tas fram för att förtydliga simhallarnas riktade aktiviteter samt aktivitetsprogram för äldreomsorgens förebyggande verksamheter. Man vill även utveckla rutiner för att inhämta äldres synpunkter och önskemål samt utveckla webbplats där seniorer kan lämna tips, synpunkter och önskemål.

Uppföljning

Äldreförvaltning, idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarnas förebyggande verksamheter kommer gemensamt följa upp handlingsplanen för hälsofrämjande, förebyggande och uppsökande arbete riktat till seniorer. Arbetet följs upp i tertiär-rapporter och verksamhetsberättelsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kulturstrategiska staben.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig positiv till äldreförvaltningens förslag till handlingsplan utifrån de identifierade områdena.

Kulturförvaltningen vill dock lyfta att det finns beröringspunkter i flera av de föreslagna områdena där kulturförvaltningens pågående arbete borde inkluderas. Till exempel inom områdena samverkan samt social gemenskap och inkludering där äldreförvaltningen och kulturförvaltningen har ett pågående arbete kring kultur för äldre där äldreförvaltningen ansvarar för att utbilda personal från vård- och omsorgsboenden, träffpunkter och mötesplatser inom kultur och hälsa. Kulturförvaltningen ansvarar för kulturturné till vård- och omsorgsboenden, utveckla webbplats för att underlätta kontakt mellan bokare och kulturaktörer samt har anställt en utvecklingsledare kultur för äldre. Äldreförvaltningen har också påbörjat samarbete med Stadsmuseet och Medeltidsmuseet för att skapa digitala visningar och Liljevalchs erbjuder digitala visningar av Vårsalongen till målgruppen äldre.

Inom kommunikation är förslaget att utveckla en webbplats.

Kulturförvaltningen föreslår att undersöka om det finns kommunikativa samordningsvinster genom webbplatsen Senior.stockholm som redan finns. Under områdena samverkan samt delaktighet och inflytande vill kulturförvaltningen lyfta samarbetet mellan Skarpnäcks bibliotek, Skarpnäs kulturhus och idrottsförvaltningen kring högläsning via Zoom på LSS-boende och daglig verksamhet. Civilsamhället och studieförbunden är viktiga aktörer för äldre, där kulturförvaltningen kan bistå med kunskap och kontakter.

Det pågår också ett arbete inom äldrevänlig stad där äldreförvaltningen, idrottsförvaltningen, stadsdelarna och kulturförvaltningen samarbetar för att främja ökad fysisk, psykisk och social hälsa för äldre.

När det gäller indelning av målgrupper anser kulturförvaltningen att gruppen friska äldre som inte deltar i aktiviteter bör ingå, då det är en målgrupp som är svår att nå.

Uppföljningen bör även innehålla utvärdering samt revidering av handlingsplanen efter två år.

Bilagor

1. Remiss av Handlingsplan stadsgemensam basnivå för det hälsofrämjande, förebyggande och uppsökande arbetet riktat till seniorer.